

MARÓTI ORSOLYA

Ballasi Intézet (Balassi Institute, Budapest, Hungary)

A SZÁRMAZÁSNYELVRŐL A KÖZTESNYELV FOGALMÁN KERESZTÜL
INTERLANGUAGE IN THE FRAMEWORK OF HERITAGE LANGUAGE

A származásnyelv meghatározásakor hol a beszélők lakóhelye, hol a kétnyelvűség típusa, hol az anyanyelv teljességével való összehasonlítás a viszonyítási pont. Nem odázhathatjuk el azonban a fogalom nyelvpedagógiai szempontú leírását sem, mivel a diaszpórában működő hétvégi magyar iskolák egyre inkább igénylik a megalapozott háttérű módszertani segítséget, hiszen részben ez a feltétele működésük hivatalossá tételének, diákjaik magyar nyelvtudásának az adott ország oktatási rendszerében való elfogadtatásának (pl. bajorországi konzuli modell, kreditszerzési lehetőség az Egyesült Államokban stb.).

A diaszpórában működő hétvégi magyar iskolák jelenlegi gyakorlatában a nyelvoktatás leginkább az anyanyelvi oktatáshoz hasonlít. Tankönyveik magyarországi kisdíákoknak készült olvasókönyvek, nyelvtankönyvek. Érdemes megvizsgálni, milyen hatása lehet ennek a diákok nyelvszemléletére, nyelvi önképére. További elemzésre van szükség annak felderítésére, mi jellemzi a jelenleg rendelkezésünkre álló szűkös származásnyelvi tananyagkínálatot, hogy megválaszoljuk a kérdést: lehet-e, érdemes-e a származásnyelvi szemléletnek megfelelő új tananyagokat készíteni és használni?

Előadásomban azt szemléletmódot szeretném bemutatni, amellyel sikerebbé tehetjük a nyelvi fejlesztést. Ha nem hiány-szemlélettel, az anyanyelvi tudáshoz (C2 nyelvi szint - KER) képest nyelvhelyességben, szókincsben stb. mutatózó deficittel jellemezzük egy adott diák nyelvvállapotát, hanem Selinker (1972) köztesnyelv-fogalmát használjuk, a korábbinál jóval hatékonyabb nyelvpedagógiai eszközrendszerrel választhatunk.